

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

Paragraphvs I. De electionis natura.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

CAPUT SECUNDUM.

DE ELECTIONE.

PARAGRAPHVS I.

De Electionis natura.

Questio 232. Quotupliciter usurpetur Electionis nomen, & quid rei significet secundumceptiones singulas?

1.

Respondeo primò: sumitur theologicè, seu moraliter; diciturque electio moralis, quâ ex pluribus mediis ad finem intentum conducentibus unum præ alio præcipitur. Pass. de elect. c. 1. n. 25.

2. Secundò canonicè, prout nimirum usurpatur à SS. Canonibus. Quod fit quadrupliciter. Primò generalissimè, prout comprehendit electionem strictè talem, postulationem, nominationem, præsentationem, collationem, institutionem. Tholos. partit. juris can. l. 1. tit. 29. c. 1. num. 2. (tribuitur namque & his quandoque electionis nomen præsentationi. cap. querelam. h. r. collationi. c. cum Ecclesia. h. r. &c.) sicque sumpta describi potest; quòd sit promotio alicujus ad beneficium vel munus Ecclesiasticum; quæ rectè dicitur electio; quia qui promovetur, præ aliis ad habendum beneficium assumitur. Pass. loc. cit. Secundò generaliter seu minus adhuc strictè, prout quidem excludit collationem, præsentationem, nominationem; non tamen postulationem: estq; promotio alicujus ad beneficium, vel munus Ecclesiasticum facta canonicè per suffragia. Pirh. hic num. 1. Tertiò strictè ac propriè, prout postulationem quoque excludit, addendo nimirum priori definitioni rō idonei, hoc est, impedimento canonico dispensabili non impediti; Neque enim apparet, unde electio propriè talis coarctanda sit ad dignitatem vel Canonicatum. Pass. loc. cit. num. 35. Quartò denique specialissimè & strictissimè prout respicit Prælaturam, & quidem talem, vi cuius efficitur quis caput, & veluti sponsus Ecclesia viduata. Azor. insit. moral. p. 2. l. 6. cap. 14. quest. 2.

Questio 233. Qualiter electio accepta in hac strictissima sua significatione sit definienda?

Respondeo: quòd sit persona idonea ad Ecclesia vacantis pastoralem dignitatem per eorum, quibus id competit, suffragia canonica vocatio. Intelligendo primò nomine Ecclesia vacantis Ecclesias tam regulares quàm sæculares. Azor. loc. cit. Tholos. hic c. 4. num. 2. Intelligendo secundò per pastoralem dignitatem Prælaturam eorum, qui ut caput cum jurisdictione ordinaria ac generali, Episcopali nimirum, vel quasi Episcopali præsent Ecclesia, quocunque vocentur nomine Episcopi, Præpositi, Abbatis, Prioris, &c. Azor. & Tholos.

loc. cit. Etsi enim Episcopi magis propriè sint sponsi, & Pastores, ac proinde magis propriè per eorum mortem Ecclesia dicitur viduata, convenit tamen idipsum quoque Prælatis & Ecclesiis regularibus, & quibusdā Collegiatis secularibus. Azor. loc. cit. Pirh. hic num. 1. Intelligendo tertiò per vocationem canonicam illam, in qua servata forma eligendi à SS. Canonibus præscripta; ita ut ea, in qua servata forma canonica, etiam quòdā solennitates dicatur magis strictè canonica; illa verò, in qua servata sunt omnia substantialia de jure servanda, licet non quòdā omnes juris solennitates, dicatur minus strictè canonica. Illa denique non nisi in sensu latissimo canonica, quæ habet formam solum naturalem, nimirum consensum eligentium de jure naturali requisitum. Pass. loc. cit. num. 38.

Questio 234. In quibus electio strictissimè talis distinguitur à collatione?

Respondeo in sequentibus: Primò, quòd collatio sit actus Superioris conferentis beneficium; Electio est actus subditorum egens confirmatione Superioris. Pass. loc. cit. Secundò, quòd collatio det jus in beneficio, dignitate, &c. ita ut is, cui sit, eà acceptatā vi illius sit Dominus beneficii eo modo, quo competit esse Dominum beneficii. c. si tibi absenti &c. de præbend. in 6. ibid. Barb. num. 4. Franc. num. 3. Garc. de benef. p. 4. c. 2. num. 1. &c. Electio econtra non nisi jus infirmum & tantum ad beneficium. c. nihil. h. r. Abb. in rubrica de postul. num. 1. Sylv. v. electio n. 4. Pass. loc. cit. Unde etiam electio dicitur vocatio ad beneficium, non institutio. Ant. de Butrio apud Laym. h. r. in principio. num. 4. Item Electi beneficia non vacant ante confirmationem, & Electo mortuo ante confirmationem, non per hujus, sed per prioris Prælati mortem vacat beneficium. Pirh. num. 2. cum communi. Electus ante confirmationem etiam sine consensu Superioris potest renunciare beneficio. Gl. in c. si electio. h. r. in 6. Ac denique ante confirmationem administrare beneficium, aut prælaturam non potest. c. qualiter. h. r. Neque his obstat, quòd Papa & Generales Ordinum mox, ut electi consentiunt electioni, habeant jus in prælatura. Prius enim est ex speciali institutione DEI, quâ positā electione & consensu in eam, ut condicione, tali personæ confert jurisdictionem universalem. Alterum est jure specialiter sic disponente, ut talis electio generalis mox, ut legitime celebrata, ipso jure confirmata censeatur. Pass. loc. cit.

Questio 235. In quibus differat electio à præsentatione?

Respondeo in sequentibus: Primò, quòd licet præsentatio non ita innitatur gratiæ sicut postulatio, in quantum non eger, ut super defectu præsentati dispenseretur; Superior etiam teneatur instituere præsentatum, dum hic idoneus est (uti idem

idem de nominatione sentiunt Pass. loc. cit. q. 3. n. 50. & Abb. ab eo cit.) propriè tamen nihil juris tribuat. Decius in Rub. h. t. Tusc. lit. E. conclus. 59. Licet enim est Patrono laico, etiam post præsentationem unius factam Collatori ordinario, præsentare alium, & Collatori pro libitu suo, quem maluerit ex istis duobus instituire. c. cum autem & c. de jure patron. electio autem publicato scrutinio revocari non potest. c. publicato. & c. h. t. Secundò, quòd præsentatio importet jus præsentandi ex gratuita concessione Ecclesiæ competens etiam laicis nempe patronis; Electio autem jus, quòd Ecclesiæ laicis concedere non solet. Gl. in cap. pia mentis. & c. v. eodem. Tertio necesse non sit, ut præsentato, antequam eis denuncietur Superiori intimetur præsentatio, ejusque consensus exquiratur. c. quàm sit. h. t. in 6. Quarto quòd electio necessariò fiat à multis, seu spectet ad Collegium, præsentatio fieri possit ab uno. c. nullus. h. t. Denique quòd electioni correspondeat confirmatio, sicut postulationi admissio; præsentationi vero institutio, quæ propriè sumpta in hoc distinguitur à collatione, quòd collatio propriè fit donatio libera, institutio autem collatio quadam necessaria, quâ Superior ex juris necessitate tenetur beneficium conferre ei, qui legitime est à Patrono præsentatus. Abb. ad c. 2. ne sede vacante.

Questio 236. Qualiter electio differat à nominatione tam solenni, quàm non solenni?

Respondeo: ferè in idem, in quibus differt à præsentatione; cum neque per nominationem nominato jus ullum acquiratur. c. cum inter. h. t. sitque nominatio solennis ferè similis præsentationi, nisi quòd nominatio sit de pluribus. c. quòd sicut. h. t. non eligatur autem nisi unus. Illa etiam nominatio usitata in pluribus Germaniæ locis, teste Pirh. num. 4. quâ unus nominat certam personam ad vacantem Ecclesiam, alius autem eam sibi nominatam præsentat Superiori, ita ut non possit præsentare aliam, re ipsa & in effectu à præsentatione vix differat; cum talis præsentatio aliud non sit, quàm executio factæ prius nominationis, vel potius nominatio immediata. Pirh. ibid.

PARAGRAPHVS II.

De his, ad quos spectat potestas eligendi, sive de jure ordinario, sive de speciali.

Questio 237. In ordine ad intelligendos & conciliandos varios canones antiquos, à quibus & quomodo olim electi Episcopi?

Respondeo: post mortuos Episcopos, quos in sui locum constituerunt Apostolorum singuli, auctoritate ad hoc à CHRISTO accepta. cap. ult. d. 68. jus constituendi Episcopos totum penes Papam, utpote Petri in universali totius Ecclesiæ gubernatione successorum resedit. cap. omnes. d. 22. Dein summi Pontifices pro variis temporum circumstantiis jus illud expressè vel tacitè concesserunt aut permisserunt personis diversis. Unde aliquando electi seu nominati Episcopi à toto pariter Clero & populo. c. Episcopus. c. lectis. c. sacrorum.

d. 63. non quòd populus simul suffragia daret; sed quòd vel nominaret seu postulareret aliquem, quem postea Clerus eligeret, non tamen necessariò. c. 1. d. 62. vel in electum à Clero consentiret. c. nosse. d. 63. vel quòd solum populi testimonium de probitate Electi requirebatur ad electionem. cap. vobis. d. 63. Quòdque etiam ex speciali privilegio à Principibus sæcularibus electi & nominati Episcopi, aut etiam consensus eorum requisitus, ita, ut sine eo à Clericis fieri nequiret electio. c. nobis. & seq. d. 63. Postmodum verò ea potestas eligendi vel postulandi Episcopos adempta laicis, tum Principibus, tum populo. c. non est permittendum. d. 63. prohibitumque iis ob vitandam confusionem & contentionem, ne se tali electioni immiscerent. c. 1. 2. 7. d. 63. vel etiam Principes ipsi sponte renunciarunt. c. Valentinianus. d. 63. remanente eadem potestate eligendi Episcopos aliòsque Prælatos Ecclesiasticos penes omnes Clericos ac Religiosos diocesis. c. obeuntibus. d. 63. Tum Clericis separatim à Religiosis statutum, ut hi Abbates suos vel Præpositos, seu Priores; isti suos Episcopos & Prælatos eligerent. c. 1. & c. cum terra. h. t. Ac denique potestas eligendi Episcopos ad solos Canonicos Capitulares Ecclesiarum Cathedralium devoluta, ut constat ex variis canonibus h. t. Duravit hæc consuetudo diu in Ecclesiâ, duratque etiamnum in plerisque Ecclesiis Cathedralibus Germaniæ. In Hispania verò, Gallia, Polonia, Lusitania Reges ex speciali privilegio Pontificis Episcopos nominant, & præsentant à Pontifice instituendos. In plerisque Italiæ locis Papa liberè eos nominat, creat, & instituit. Azor. cit. l. 3. c. 28. q. 3. Quin & Papa exceptis dictis regnis & Germaniâ, ob specialia concordata generaliter reservat sibi Ecclesiarum omnium Episcopatum Archi-Episcoporum Patriarchalium provisiones. Extravag. ad Regimen. de præbend. Vide de his Azor. loc. cit. Tholof. de Elect. c. 5. Barb. de off. Episcopi.

Questio 238. Ad quos spectato jure communi per se primò & directè spectet electio Prælatorum?

Respondeo ad Capitulum, congregationem, seu communitatem, cui præficiendus est Prælati. c. congregatio 16. q. 7. eò quòd, qui sunt membra ejusdem Ecclesiæ, cujus Prælati est caput, melius censeantur informati de necessitatibus & commodis Ecclesiæ, quàm extranei, eorumque consilio geri debeant negotia Ecclesiæ. c. novit. & c. de his, quæ sunt à Prælati sine consensu Capituli. proinde Prælati vel non eliguntur, sed à supremo aliquo Superiore instituuntur; vel si eligantur, eligi debent à Collegiis, quibus præsent, nisi aliud consuetudo vel privilegium aliquod disponat. Pass. c. 10. q. 1. num. 3. Barb. de jure Eccl. l. 1. c. 19. num. 44. Peyr. in Pral. q. 1. c. 4. 3. §. 3. Suar. tom. 4. de relig. l. 2. c. 4. num. 1. Azor. p. 2. l. 6. c. 14. q. 6. & c. Retineturque hoc jus commune vel maxime in religionibus, & servatur in Germania quoad electionem Episcoporum ob concordata inter Nicol. V. Pontificem & Frider. III. Imperatorem. Porro hoc jus eligendi non est ex necessitate, neque ex ordinatione divina, ut erroneè docuit Ferret. conf. 305. sed ex mera Pontificum indulgentia derivatum. Rebuff. de elect. in princip. Fagu. ad c. nullus. h. t. n. 13. Bellarm. tom. 1. controv. 5. l. 1. c. 8. constat ex dictis q. præced.

Questio